

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 8 (219) КВІТЕНЬ

2011

2011 квітень № 8 (219)

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Частина I

Заснований у лютому 1997 року (27)
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку
наукових фахових видань України
(педагогічні науки)
Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 9 від 25 березня 2011 року)

Виходить двічі на місяць

Засновник і видавець –
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор **Курило В. С.**

Заступники головного редактора –

доктор педагогічних наук, професор **Савченко С. В.**

Випускаючі редактори –

доктор історичних наук, професор **Бур'ян М. С.,**

доктор медичних наук, професор **Виноградов А. О.,**

доктор філологічних наук, професор **Галич О. А.,**

доктор педагогічних наук, професор **Горошкіна О. М.,**

доктор сільськогосподарських наук, професор **Конопля М. І.,**

доктор філологічних наук, професор **Синельникова Л. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Харченко С. Я.**

Редакційна колегія серії “Педагогічні науки”:

доктор педагогічних наук, професор **Ваховський Л. Ц.,**

доктор педагогічних наук, професор **Гавриш Н. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Докучаєва В. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Максименко Г. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Ротерс Т. Т.,**

доктор педагогічних наук, професор **Хриков Є. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чернуха Н. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чиж О. Н.**

**Редакційні вимоги
до технічного оформлення статей**

Редколегія “Вісника” приймає статті обсягом 4 – 5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, правє й лівє) — 3,8 см ; верхній колонтитул — 1,25 см , нижній — 3,2 см .

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2011.

Статті у «Віснику» повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13–14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова „Література” або після слів „Література і примітки” (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

Статтю закінчують 3 анотації обсягом 3 – 4 рядків українською, російською та англійською мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові автора, назви статті та ключовими словами (3 – 5 термінів).

Стаття повинна супроводжуватися рецензією провідного фахівця (доктора, професора).

На окремому аркуші подається довідка про автора: (прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи, посада, звання, учений ступінь; адреса навчального закладу, кафедри; домашня адреса; номери телефонів (службовий, домашній, мобільний).

ЗМІСТ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ

1. Анікіна Т. О. Регіоналізація як пріоритетний напрям модернізації сучасної художньої освіти.....	5
2. Анікіна Т. О., Андріанова О. М. Категорія „цінність” у системі гуманітарних наук.....	12
3. Горбуліч І. О. Специфіка маркетингу в галузі мистецько-педагогічної освіти.....	20
4. Дудник Е. В. Проблема формування компетентности в педагогической науке.....	27
5. Євтушенко Ю. О. Синергетична концепція вищої освіти.....	33
6. Зюзіна Т. О. Особливості інтегративної сутності культурологічного знання та її реалізація в академічному просторі ВНЗ.....	40
7. Кузьміченко І. О. Компетентність як ситуативна діяльність.....	44
8. Кулдирикаєва О. В. Особливості інтеграційних технологій арт-менеджменту в освітньому просторі.....	51
9. Плохотнюк О. С. Еволюція поглядів на проблему формування ціннісних орієнтацій особистості.....	57
10. Самохіна Н. М. Самореалізація особистості як педагогічна проблема: історичний контекст.....	66
11. Тимошин А. С., Волков С. В. Організація локальної мережі у вищих навчальних закладах.....	73
12. Тимошина Л. В. О методах формирования профессионально ориентированной иноязычной коммуникативной компетенции у студентов технических вузов.....	80
13. Холодков С. М. До питання адаптації студентів музичних спеціальностей з Китаю до нормативних вимог у професійній підготовці фахівця в Україні.....	84
14. Чжай Ши. Формирование мироотношения студентов в процессе музыкального образования.....	91
15. Шелупахіна К. М. Антропологічні проблеми сучасного віртуального простору.....	99
16. Шугуан. Деякі особливості фахової підготовки студентів-музикантів в Україні й Китаї.....	103

ОСВІТА ВЧИТЕЛЯ

17. Балашова А. Д., Шелупахіна Т. В. Культурно-антропологічний потенціал поняття „стиль мистецтва” у структурі змісту шкільного курсу „Художня культура”.....	109
18. Борисова С. В. Фортепіанні сонати Л. Бетховена як педагогічний репертуар майбутніх учителів музичного мистецтва.....	115

19. Возник І. С. Формування здатності до комунікаційної культури майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.....	123
20. Горбуліч Г. В. Інтерес до музичного мистецтва як специфічний складник професійної діяльності вчителя початкових класів.....	129
21. Дицьо С. В. Педагогічні принципи впровадження особистісно орієнтованих технологій музичного навчання в початковій школі.....	135
22. Коночкіна О. І. Результати експериментального дослідження з формування професійної компетентності майбутніх учителів художньо-естетичних дисциплін.....	139
23. Лі Чжень. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх педагогів-музикантів у галузі музичного мистецтва через вільний вибір.....	145
24. Мерем'яніна Л. М. Формування готовності майбутніх учителів музики до музично-педагогічної діяльності.....	149
25. Михаськова М. А. Підвищення кваліфікації вчителя як соціально-економічного явища: термінологічно-понятійний аспект.....	156
26. Сегеда Н. А. Дидактичні орієнтири креативно-акмеологічного супроводу професійного розвитку викладача музичного мистецтва.....	162
27. Федоріщева С. П. Педагогічні умови формування естетичних основ педагогічної майстерності майбутнього вчителя музики.....	170
28. Цюлюпа Н. Л. Моделювання структури методичної компетентності вчителів мистецьких закладів освіти.....	176
Відомості про авторів	182

**Возник И. С. Формирование способности к
коммуникационной культуры будущего учителя изобразительного
искусства**

В статье рассмотрены особенности коммуникативной культуры студенческой молодежи. На формирование культуры педагогического общения будущих учителей оказывает влияние комплекс организационных форм и методов обучения.

Ключевые слова: коммуникативная культура, организационные формы, методы обучения, педагогическое общение.

**Voznik I. S. Forming of ability to of communication culture of
future teacher of fine art**

The features of communicative culture of student young people are examined in the article. The complex of organizational forms and methods of educating has influence on forming of culture of pedagogical communication of future teachers.

Key words: communicative culture, organizational forms, teaching methods, pedagogical communication.

УДК 378.147:78

Г. В. Горбуліч

**ІНТЕРЕС ДО МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ
СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Специфіка підготовки вчителя початкових класів зумовлена соціальним замовленням держави, що висвітлено в Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ ст. та Державному стандарті початкової освіти. Посилення культурологічної спрямованості освіти в сучасній ситуації розвитку, підкреслює академік О. Я. Савченко, передбачає насамперед оновлення змісту на засадах його гуманітаризації, цілеспрямованого використання надбань національної культури. Це потребує розуміння процесу загальноосвітньої підготовки як такого, у якому цілі навчання поєднуються з виховними, що має на меті виявлення й розвиток творчих здібностей усіх дітей [1, с. 34].

Суттєве підвищення ролі музичного мистецтва в процесі реформування змісту початкової освіти, використання музики як важливого компонента в змісті різних навчальних предметів, що сприяють розвитку гуманітарного ставлення дитини до навколишньої дійсності, здатність музики впливати на духовний розвиток дитини, – зумовлюють необхідність формування музичних інтересів як важливого складника професійної діяльності вчителів початкових класів.

На жаль, цій важливій проблемі практично не приділено уваги й у теоретичних дослідженнях, і в практиці підготовки майбутніх учителів у навчально-виховному процесі вищої школи, тому метою нашої статті є обґрунтування ролі інтересу до музичного мистецтва в практичній діяльності вчителя початкових класів.

Проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів, питання його професійної компетентності та людських якостей досліджували Я. Коменський, К. Ушинський, В. Сухомлинський, Л. Виготський, Ш. Амонашвілі, О. Савченко, І. Підласий, Д. Ельконін, В. Давидов, В. Сластьонін, І. Богданова, Н. Кічук, Л. Петухова та ін. Учені відзначають, що специфіка діяльності вчителя початкових класів полягає в значно ширшій, ніж у вчителів-предметників, сфері його контактів з дітьми та батьками, професійних функцій, які він виконує. Мета діяльності вчителя початкових класів – розвиток особистості дитини засобами навчальних предметів. Отже, організація навчальної діяльності дітей є засобом особистісного, інтелектуального, духовного, соціального розвитку школяра. Сучасний учитель початкових класів повинен уміти формувати внутрішню мотивацію пізнавальної діяльності дітей, будувати навчальний процес на засадах співробітництва, розвивати дитяче мислення, сприяти формуванню творчих здібностей молодших учнів.

Професійний портрет учителя включає такі структурні компоненти, як: індивідуальні якості людини, особистісні, комунікативні, діяльнісні. Серед якостей, що необхідні саме вчителів початкових класів, К. Нор, наприклад, акцентує на таких: адекватність самооцінки, рівень домагань; певний оптимум тривожності, інтелектуальна активність, цілеспрямованість; емпатійність, прагнення до емоційної підтримки; рефлексія. Дослідник підкреслює, що вчитель початкових класів має поєднувати в собі якості гуманної, щирої, уважної людини (В. Сухомлинський), яка у своїй діяльності завжди пам'ятає про дитячу соціальну незахищеність (Я. Корчак), може встати на позицію дітей (Ш. Амонашвілі), може поєднувати омріяність і реалістичність у планах і діяннях (О. Савченко). Учитель початкових класів також повинен володіти вмінням формувати внутрішню мотивацію пізнавальної діяльності, знаходити шляхи оптимального спілкування між дітьми та організовувати співробітництво під час уроку, розкривати творчий потенціал та розвивати мислення молодших школярів [2, с. 63].

Майбутній учитель початкових класів повинен знати специфічні закономірності дитячого розвитку й спиратися на них у процесі навчально-виховної діяльності. Фізичний та духовний розвиток молодшого школяра є складним і суперечливим взаємозумовленим процесом. У цей життєвий період інтенсивно формуються інтереси, соціальні та моральні якості особистості, дитина активно пізнає навколишній світ – природу, людські взаємини. Саме вчитель

початкових класів може вплинути на формування цінностей, ідеалів та інтересів молодшого школяра.

Духовний, як і фізичний, розвиток дитини підпорядковується низці загальних закономірностей. Так, І. Підласий відмічає: 1) зворотно-пропорційну залежність між віком дитини й темпами духовного розвитку: чим нижчий вік, тим вищий темп духовного розвитку; 2) нерівномірність протікання духовного розвитку дітей, що визначається нерівномірністю розвитку психічних функцій і властивостей особистості, які лежать в основі духовних якостей; 3) наявність сенситивних періодів розвитку духовних якостей дітей, що зумовлено нерівномірністю визрівання мозку та нервової системи. Деякі властивості особистості можуть складатися тільки на основі тих, що вже сформовані, та на основі життєвого досвіду, що придбаний у процесі соціалізації [3, с. 77]. Зокрема, Л. Виготський висловив гіпотезу про те, що на кожному етапі розвитку дитини творча уява працює особливим чином, характерним саме для цього періоду. Ця ідея була підтримана С. Рубінштейном, О. Леонтьєвим, В. Крутецьким та іншими вченими. Теза про сенситивні періоди розвитку психіки дитини Б. Юсовим була перенесена на процес художнього виховання. Проаналізувавши дитячі інтереси, дослідник виявив, що кожному періоду розвитку дитини відповідає певний тип художньої діяльності. Він є провідним, але не єдиним, – і зумовлюється особливостями структури особистості дитини в цьому віці. У кожному віковому періоді співіснують різні види художньої діяльності, але саме провідний вид відбиває тенденцію віку й визначає субординацію та ієрархію мистецтв усередині кожного періоду дитинства. „Той вид художньої діяльності, що найбільш близький дитині цього віку, можна назвати актуальним. Про інші види художньої діяльності можна сказати, що вони ще не досягли часу вікової актуальності чи, навпаки, уже переступили за його межу” [4, с. 45 – 46].

Здійснюючи аналіз форм вияву й способів реалізації елементів художніх інтересів школярів, Ю. Фохт-Бабушкін виділив як актуальний вид діяльності для молодших школярів захоплення музикою з акцентом на творчу діяльність [5, с.139].

Отже, багато вчених зауважують, що роль музичного мистецтва в процесі реформування змісту початкової освіти суттєво збільшується. Музика здатна впливати на розвиток гуманітарного мислення, стверджувати самоцінність особистості дитини, а також бути важливим компонентом у змісті різних предметів, які сприяють формуванню гуманітарного ставлення дитини до навколишньої дійсності.

Мистецтво як засіб передачі морального досвіду народу й усього людства, як джерело дитячої творчості й засіб спілкування, підкреслює О. Савченко, має виняткове значення в загальнокультурному розвитку дитини. Саме мистецтво, на наш погляд, може найкраще вплинути на один з чотирьох основних елементів змісту освіти, що формує „досвід емоційно-вольового, морального, естетичного ставлення людини до

навколишньої дійсності, вміння користуватися системою цінностей суспільства” [1, с. 45 – 49]. Інтеграція мистецтва в навчально-виховний процес початкової школи може створити додаткові умови для реалізації такого тактичного принципу його гуманізації, як створення позитивного естетичного фону учіння й атмосфери емоційно-почуттєвого піднесення й успіху (І. Зязюн) [6].

Принцип емоційності навчання, підкреслюють учені, є також одним з фундаментальних для молодших школярів, тому що „... думка учня початкових класів невід’ємна від почуттів і переживань. Емоційна насиченість процесу навчання, особливо сприймання навколишнього світу, – це вимога, що висувається законами розвитку дитячого мислення” [7, с. 60]. Компонентне включення музики в зміст та структуру навчально-виховного процесу може створювати, поряд з іншими методичними прийомами, його емоційну насиченість, позитивне естетичне поле. Музична насиченість змісту навчального матеріалу викликає в дітей естетичні почуття, збагачує їхній чуттєвий досвід та розвиває емоційно-образне мислення, тому що дитяча душа, підкреслював В. Сухомлинський, чутлива однаковою мірою й до рідного слова, і до краси природи, і до музичної мелодії [Там само, с. 75].

Отже, музика є актуальним видом мистецтва для дітей молодшого шкільного віку, вона відіграє важливу роль у їхньому духовному становленні та соціалізації.

Проблема формування інтересу учителів до різних видів мистецтва, зокрема, музичного, також пов’язана, на наш погляд, з проблемою використання мистецьких технологій у навчально-виховному процесі школи. Учитель, який обізнаний у мистецтві, розуміє його закони та шляхи впливу на людину, буде більш компетентно та творчо використовувати можливості інтеграції мистецтва в навчально-виховному процесі.

Ідея інтеграції шкільного навчання та його технологія за своєю сутністю наближується, на нашу думку, до механізму мистецтва, тобто здатності здійснювати цілісний духовний вплив на особистість за посередництво художнього образу. У дидактиці, наприклад, виникає поняття художнього образу уроку. Він створюється для засвоєння молодшими школярами системотвірного поняття або певного явища й вимагає інтеграції змісту різних предметів і включення учнів у різноманітні види діяльності. Метою інтегрованого уроку або курсу, вважає О. Савченко, є формування системного мислення дітей, збудження їхньої уяви, позитивного емоційного ставлення до пізнання. Це сприяє цілісності навчання та формує якісно новий рівень знань у школярів [1, с. 261]. Учена наводить приклад інтегрованого уроку читання в третьому класі на тему „Художній образ весни”, спрямований на створення у свідомості та уяві учнів літературно-художнього образу весни.

Коли вчені підкреслюють, що молодшого школяра необхідно підготувати до емоційно-образного сприйняття, наприклад, поетичних творів, або етичної розповіді, йдеться, на наш погляд, також про створення певного художнього образу уроку. Музика може посилювати, відзначає І. Підласий, вплив етичної розповіді, що сприятиме формуванню моральних переконань дітей, збагачуватиме моральний досвід особистості [3, с. 269]. Однак, це можливо за умов урахування її властивостей як музичного катарсичного об'єкта. Музика в художньому образі уроку повинна бути не супроводом чи в ролі унаочнення художньої деталі, а органічною частиною катарсичного об'єкта уроку, який підпорядкується фундаментальним ознакам катарсичного об'єкта: 1) естетичній єдності; 2) домінантно-супутній організації; 3) соціально-етичній значущості; 4) смисловій діалогічності; 5) емоційній амбівалентності; 6) наявності ефекту очуднення [8]. Тоді музичне мистецтво здатне впливати на розвиток моральної свідомості дитини, його соціалізацію.

Отже, художній образ, що відтворюється на уроці (або його частині), повинен мати істотні ознаки катарсичного об'єкта, тобто моделювати закономірності мистецтва, створюючи цілісний духовний вплив на особистість молодшого школяра.

Між поняттями інтегрованого уроку й катарсичного об'єкта, на наш погляд, можна провести значеннєву паралель. Діяльність з катарсичним об'єктом викликає якісні зміни у свідомості, почуттях і поведінці людини. Інтегрований урок також спрямований на створення цілісного „образу світу”, що дає можливість різнобічно пізнати об'єкт (явище, поняття), збагатити мислення й почуття учнів, сприяє цілісності сприйняття [1, с. 260]. Така ознака катарсичного об'єкта, як домінантно-супутня організація в інтегрованому уроці проявляється в дидактичній вимозі підпорядкування різних блоків навчального матеріалу, що синтезується, головній меті, тобто домінанті уроку. Здатність учителя органічно пов'язувати між собою матеріали уроку, не перевантажувати дітей враженнями, не перетворювати матеріал у безладну мозаїку окремих картин є вимогою до створення естетичної єдності уроку (перша ознака катарсичного об'єкта) [Там само, с. 261]. Імовірно, створення художнього образу інтегрованого уроку як катарсичного об'єкта, що підпорядковується закономірностям мистецтва, наближає навчально-виховний процес до мистецької дії, а діяльність викладача – до художньої діяльності.

Отже, роль музичного мистецтва в процесі реформування змісту сучасної початкової освіти суттєво підвищується, музика постає як важливий компонент у змісті різних навчальних предметів. Імовірно, що необхідно звернути увагу дослідників на проблему підготовки вчителів та дослідити умови максимального використання можливостей навчально-виховного процесу для формування в майбутніх учителів

початкових класів розвиненого музичного інтересу, оскільки він буде необхідний для їхньої подальшої професійної діяльності.

Література

1. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підруч. для студ. пед. фак. / О. Я. Савченко. – К. : Генеза, 1999. – 368 с. **2. Підготовка** майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : навч. посіб. / О. М. Пехота, В. Д. Будак, А. М. Старева та ін. ; за заг. ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. – К. : Вид-во А. С. К., 2003. – 240 с. **3. Подласый И. П.** Педагогика начальной школы : учеб. пособие для студентов пед. колледжей / И. П. Подласый. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 400 с. **4. Юсов Б.** К проблеме взаимосвязи искусств в детском художественном развитии / Б. П. Юсов // Теория эстетического воспитания. – Вып. 3. – М. : Искусство, 1975. – С. 27 – 59. **5. Фохт-Бабушкин Ю. У.** Художественная культура: проблемы изучения и управления / Ю. У. Фохт-Бабушкин. – М. : Наука, 1986. – 237 с. **6. Зязюн І. А.** Гуманістична стратегія теорії і практики навчального процесу / І. А. Зязюн // Рід. шк. – 2000. – № 8. – С. 8 – 13. **7. Сухомлинский В. А.** Избранные педагогические сочинения : в 3-х т. / В. А. Сухомлинский ; сост. О. С. Богданова, В. З. Смаль. – М. : Педагогика, 1979. – Т. 1. – 560 с. **8. Карпенко И. М.** Катарсис как методологическая основа формирования духовной культуры личности / И. М. Карпенко // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка. – 2001. – №9. – С. 85 – 91.

Горбуліч Г. В. Інтерес до музичного мистецтва як специфічний складник професійної діяльності вчителя початкових класів

У статті розглянуто проблему формування інтересу до музичного мистецтва як важливого складника професійної діяльності вчителів початкових класів, проаналізовано роль музичного мистецтва як важливого компонента в змісті різних предметів, що сприяють формуванню гуманітарного ставлення дитини до навколишньої дійсності.

Ключові слова: інтерес до музичного мистецтва, учитель початкових класів, дитина, художній образ уроку.

Горбулич Г. В. Интерес к музыкальному искусству как специфическая составляющая профессиональной деятельности учителя начальных классов

В статье рассматривается проблема формирования интереса к музыкальному искусству как важной составляющей профессиональной деятельности учителя начальных классов, анализируется роль музыкального искусства как важного компонента в содержании

различных предметов, способствующих формированию гуманитарного отношения ребёнка к окружающей действительности.

Ключевые слова: интерес к музыкальному искусству, учитель начальных классов, ребёнок, художественный образ урока.

Horbulich G. V. Interes to the musical art as a specific constituent of professional activity of teacher of primary school

In the article the problem of forming of interest is examined to the musical art as important constituent of professional activity of teacher of primary school, the role of musical art is analysed as an important component in maintenance of different objects, cooperant forming of humanitarian relation of child to surrounding reality.

Key words: interest to the musical art, teacher of primary school, child, the art image of lesson.

УДК 378.013

С. В. Дицьо

**ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО
ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ В
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Навчання музики відіграє виключну роль у всебічному гармонійному розвитку особистості дитини. Ця роль визначається специфікою музики як виду мистецтва, з одного боку, та специфічністю дитячого віку – з іншого. У сучасній педагогіці вже стало аксіомою твердження про те, що музика є одним з найемоційніших видів мистецтва й впливає, передусім, на сферу почуттів і переживань людини. У психології є загальновизнаним, що молодший шкільний вік характеризується, перш за все, емоційністю сприйняття дітьми навколишнього світу. Саме тому виховання музикою має „найтонший, найдоцільніший вплив на розвиток духовного світу кожного школяра, пов’язується з його загальним розвитком, здійснюється в контексті становлення цілісної особистості” [1, с. 344].

Ідея виховного впливу музики має тисячолітню історію. Про винятковість музичного навчання у формуванні кращих почуттів молоді наголошували ще філософи Стародавньої Греції: Піфагор, Платон, Аристотель та ін. Упродовж віків ця ідея розвивалась у різних педагогічних системах (К. Орфа, З. Кодая, Б. Трічкова, М. Лисенка, К. Стеценка, Д. Кабалевського та ін.), набуваючи глибини й конкретизації. „Пізнання світу почуттів неможливе без розуміння й переживання музики...”, – писав свого часу визначний педагог В. Сухомлинський. Саме емоційність сприйняття музики неодноразово